

4. Шеремет, А. Д. Подготовка профессиональных бухгалтеров и аудиторов в соответствии с международными стандартами// Бух. учет. – 2004.– № 6. – С. 6-9.

Фаріон А. І.

к. е. н, доцент

кафедра обліку в державному секторі економіки та сфері послуг,
Тернопільський національний економічний університет,
м. Тернопіль, Україна

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ СЕРТИФІКАЦІЇ БУХГАЛТЕРІВ В УКРАЇНІ

Євроінтеграційні процеси та сучасний стан економіки країни вимагають трансформаційних змін в системі бухгалтерського обліку, формуванні та поданні фінансової звітності відповідно до європейських вимог, а також перегляду сутності, функцій та ролі бухгалтера в бізнес соціумі. Багато приватних та державних підприємств потребують нових висококваліфікованих спеціалістів, які є компетентними в усіх аспектах ведення бухгалтерського обліку за Міжнародними стандартами. Основним показником, який може підтвердити кваліфікацію та професійну підготовку працівника в бухгалтерській сфері є відповідний сертифікат, який не тільки визнається міжнародними експертами з обліку, але і є фундаментальною базою для створення підґрунтя довіри іноземних інвесторів та бізнес-партнерів. Найбільш популярними інститутами та організаціями, які спеціалізуються на підготовці кваліфікованих спеціалістів в сфері бухгалтерського обліку є ACCA, IAB, IFA, CPA, CIMA, CGA, IMA, CFA, дипломи та сертифікати яких здатні задовольнити вимоги роботодавців та інвесторів.

В Україні попит на кваліфікаційні бухгалтерські кадри пов'язані з переходом багатьох компаній на ведення бухгалтерського обліку за Міжнародними стандартами фінансової звітності (МСФЗ), а також проблемами гармонізації національного бухгалтерського обліку з міжнародними стандартами. Найбільшою проблемою для кадрових служб є пошук головних спеціалістів (бухгалтерів), які не тільки здійснюють класичні ведення бухгалтерських операцій, але й оприлюднюють фінансову звітність [1]. А це є базовою необхідністю для налагодження співпраці з інвесторами, кредиторами, постачальниками та споживачами, оскільки ще в 2002 року Європарламент ухвалив резолюцію, якою зобов'язав усі лістингові компанії Європи складати консолідовану фінансову звітність відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності, починаючи з січня 2005 року.

Україна в 2007 році прийняла стратегію переходу на МСФЗ. Процедура формування та представлення звітності у відповідності з МСФЗ пов'язана з обов'язковою сертифікацією бухгалтерів [2].

Професійна сертифікація бухгалтерів – це універсальний інструмент визнання кваліфікації в галузі бухгалтерського обліку як в професійних колах, так і на ринку праці. Видаючи сертифікат, професійна організація засвідчує, що його носій володіє: знаннями, досвідом роботи за фахом, хорошою репутацією [2]. Сертифікат – це документ, який засвідчує здобуту кваліфікацію працівника в конкретній сфері діяльності.

Завдяки посиленню вимогам ринку праці щодо кваліфікації облікового персоналу сертифікація здобула широке ринкове визнання в розвинутих країнах, і як наслідок було створено ряд програм професійної сертифікації бухгалтерів (рис. 1).

Рис. 1. Програми професійної сертифікації [2]

На даний час базовим підґрунтям для визнання високої кваліфікації фахівця з обліку є наявність сертифікату визнаної професійної організації, як правило, Міжнародної федерації бухгалтерів (МФБ). Існують й інші програми професійної сертифікації, проте вони діють тільки в обмеженому регіоні або в окремих країнах.

Отже, сертифікація бухгалтерів виступає основним чинником реформування системи бухгалтерського обліку в Україні. Проте, освіта бухгалтера залежить від ряду чинників, а саме внутрішніх та зовнішніх: глобалізація світової економіки, розвиток інтелектуально-інформаційних технологій, удосконалення системи управління компаніями, консолідація фінансової звітності; до внутрішніх чинників, найперше, необхідно віднести фінансову компенсацію за виконання функцій бухгалтера, тобто заробітну плату [3].

В Україні проблема сертифікації бухгалтерів залишається і надалі відкритою, оскільки не всі підприємства та компанії мають фінансову спроможність профінансувати програми навчання для підвищення кваліфікації бухгалтерів та отримання сертифікатів (рис. 2).

Програми навчання МСФЗ в Україні	Вартість навчання за 1 дисципліну, \$	Вартість іспиту за 1 дисципліну, \$
ACCA (prof.) – engl.	600-1000	8-120
ACCA (DipIFR) – рос	800-1400	300
IFA (prof.) – engl.	400-700	70-120
IFA (проф.) – рос./укр.	400-700	60-100
ITFA (DipIFR) – рос./укр.	600-800	150
САР (проф.) – рос.	200-300	100
СІРА (проф.) рос.	300-500	100

Рис. 2 Вартість програм навчання Міжнародних стандартів фінансової звітності в Україні [4]

В більшості, проблемним аспектом є сам підхід до організації навчання, оскільки згідно із міжнародним досвідом вища освіта для професійної діяльності бухгалтера не вимагається, достатньо освіти спеціаліста, наявність сертифіката, а також постійне підвищення кваліфікації. Тим часом як в Україні базова вища освіта є обов'язковою, а наявність сертифіката, а також постійне підвищення кваліфікації – необов'язковими.

Бухгалтерський облік відіграє основне місце в процесі здійснення економічних реформ, а система бухгалтерського обліку буде ефективною, якщо гарантією достовірності облікової інформації стане впровадження обов'язкової процедури сертифікації бухгалтерських фахівців.

Список використаних джерел

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: закон України від 16.07.1999 № 996-XIV (в редакції від 03.01.2017 р.). База даних “Законодавство України”/ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
2. Коваленко, Т. В., Бегун А. П. Сертифікація бухгалтерів в Україні. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/Npkntu_e_2011_20%282%29_24.pdf
3. Зубілевич, С. Роль професійних організацій у підготовці бухгалтерів в Україні /С. Зубілевич // Нова педагогічна думка. – 2013. - №2. – С. 177-179.
4. МСФЗ – сертифікація за кордоном // Ліга Закон. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ifrs.ligazakon.ua>